

Ardealul

Apare Lunea, dimineața, cu ultimele informațiuni politice și știri sportive

Redactor responsabil:
THEODOR RECULESCU

Abonamente:

1 an: 100 lei; jumătate de an: 50 lei.
Autorități, mari întreprinderi 1000 Lei.

Redacția și administrația:

ARAD, BUL. FERDINAND 5.

Telefon 333.

De Luni, până Luni

S'a terminat înfățișat și cu războiul greco-elen. Grecii au învins! Bravo lor.

Cum se va aranja însă dl. Venizelos? Oricum, bătrânețele îi sunt asigurate.

Dar pe lângă mulțimea de victime, războiul bătrânului cretan a dat mult de lucru guvernului din Atena. Pentru că, nu ne facem iluzii că o remaniere de guvern în Grecia este mai ușor de realizat decât la noi. Iar guvernul elen trebuie remaniat.

Se vede treaba însă, că rebelieunea-i molipsitoare. După Abisinia a venit rândul Greciei, iar acum telegramele anunță că beduinii de pe țărmurile Eufratului s'au răsculat, încercând socotele guvernatorului din Bagdad.

După chestia cu „Cartea Albă” care l-a îmbolnăvit subit pe dl. Hitler, lucrurile în Germania s'au liniștit, iar Sir John Simon va pleca la Berlin însoțit de d. Eden.

Dar lordul Sigilului Privat, va întreprinde și o călătorie de recunoaștere în Rusia și Polonia. Va da, prin urmare, mâna cu Stalin și va cochetă cu Hitler.

Nu mai s'au pătească ca și dl. Vaida...

Ei, dar dl. Vaida vine azi în Arad pentru a ne vorbi de „numerus valachicus”, care a zdruncinat temelia vechiului partid național-tărănesc.

Acum, nu ne'om supăra tocmai pe dl. Vaida pentru că ne face... valahi, dar nu mai putem protesta contra presei maghiare care-și umple coloanele cu porceleanoasă.

Mai de voe, mai de nevoe, d. Vaida a părăsit partidul pe care ani de-arândul l-a condus. Dar stând să cântărim drept, trebuie să recunoaștem că e mai preferabil așa, decât cum pășise dl. Potârnică, nu de mult, la Timișoara, când servise drept țintă grenadirilor d-lui Bocu, cari se antrenau servindu-se de câteva duzine de ouă clocite.

Acum însă, după ce a reușit să încurce lucrurile în felul acesta, dl. dr. Lupu pleacă în străinătate, de unde își va contempla... opera.

Proverbul românesc spune că atunci „când doi se ceartă, al treilea câștigă”. Așa pare că se întâmplă și cu cearta dela național-tărăniști. Cel care va câștiga, va fi desigur guvernul. Pentru că, surpriză, intenționează aplicarea lui „numerus valachicus” dar fără țărăboi. În această acțiune guvernul va avea și sprijinul grupului „H”.

Ce va eși până la urmă, rămâne de văzut...

În orice caz, după conferința dela București, primării și prefecții din România se pot felicita: d. Tătărescu

e multumit de activitatea pe care o depun.

Dar nu numai în administrație se munceste, ci și în parlament.

O să ajungă deputații noștri să lucreze și Duminicile. Și asta tocmai acum, când până și Statul turc a adoptat ziua de Duminică drept zi de repaus.

Ilie Isvoranu

Atitudine „sportivă”

Ne simțim jenați scriind aceste rânduri, pentru că nu ne procură plăcere constatarea pe care o face o lume întreagă, cu privire la indolența românească.

E vorba de scandalul provocat de câțiva derbedei grupați în asociația sportivă „Amefla”.

Ei, bine, haimanalele, pe numele lor: Dvorzszak, Toth și Bugariu, secondanți de ceilalți opt „sportivi” cari au reușit un succes fotbalistic față de feroviarul bucareșteni, turmentați de beutură, au făcut un scandal de primă mână în rapidul „Decebal”, de îndată ce au trecut de Ploiești. După ce au obligat Federația a lua măsuri de pază în contra lor — ca, de exemplu, împănarea arenelor cu jandarmi, împrejurirea terenurilor cu garduri înalte de sârmă etc. — au ținut să ne facă de râs și față de căldorii străini ai trenului internațional cu care călătoreau datorită bunăvoinței Direcțiunii C. F. R., pe ai cărei angajați i-au acoperit apoi cu o ploaie de pumni și lovituri de copite, în apropiere de Câmpina.

Aceasta este dar răsplata bunăvoinței cu care au fost tratați scandalagii de totdeauna ai clubului „Amefla”? Și mai trebuie să ne arde obrazul de rușine că între aceste lichele este și un român.

Consiliul de Război din Brașov, căruia i s'a deferit acest caz, își va face desigur datoria. Dar, în aceeași măsură va trebui să acționeze și Federația de foot-ball, precum și Direcțiunea C. F. R.

Asemenea indivizi trebuiesc transportați cu trenul de marșă, nu cu un rapid internațional.

Ruptura în partidul național-tărănesc s'a produs.

Dl. Al. Vaida-Voevod se desparte deci de foștii săi camarazi, pentru a întemeia un nou partid politic. Faptul acesta, desigur nu-l încântă nici chiar pe d-sa. Pentru că nu cred ca demnitățile de „șef” — la care n'a ținut nici în timpul cât se găsea în vechiul partid — să-l fi determinat la aceasta.

Dar nu-l poate încânta pe domnul Vaida nici faptul că a dat naștere unui nou partid, pe lângă cele vreo 15 existente. Și iată de ce:

Fostul prim-ministru luptă pentru o idee. Pentru o idee, care se vrea embrionul unui program de guvernământ, menit să stărească răul. Dar pentru a putea fi aplicat un program, e nevoie ca partidul care l-a conceput să ajungă la guvern. E, prin urmare, nevoie de un partid de guvernământ. Il va avea dl. Vaida? Rămâne de văzut.

Și pentru că am văzut de foarte mult ori cât de greu — aproape imposibil — este îndeplinirea unui deziderat de ordin național, ținem să nu ne entuziasmăm nici de rândul acesta.

În ultimul timp, două rămașeseră partidele de guvernământ dela noi: național-liberal și național-tărănesc. Deci două partide cari și zic, înainte de toate, naționale. Intrucâtva sunt îndreptățite să se numească astfel în programele fiecăruia sunt cuprinse soluțiuni cari tind la promovarea elementului românesc. Dar între teorie și practică, e mare deosebirea.

Dl. Vaida își zice: „Ideea mea e sănătoasă, e românească. Nația e cu mine. Și e dată ajans la guvern. voi aplica „numerus valachicus”.

Dar de ce refuză fostul prim-ministru să-și amintească de toate inițiativa bune compromise tocmai din

cauza indolenței românilor?

Că d-sa va putea forma un partid de guvernământ, e problematic, dar că a reușit să destrame unul de acest fel, este cert.

Îndeobște este știut, că a portul electoral, în funcție de care este reușita în alegeri, este adus de așa numitele biserițe politice. Ideea cel mai pur trebuie să aibe în slujba sa astfel de biserițe, dacă se vrea în faptă cu metode politice. Or, tocmai acești apendici sunt cei mai atașați organismului politic înjghebat și nu părăsesc matca, pentru ceva nesigur, lucru care de altfel a fost înțeles de dl. I. Mihalache, când a

hotărât să facă apel la elementele excluse pe vremuri din partid.

Ținând seama că, pe lângă aceasta, d-lui Al. Vaida i se va opune, în Ardeal, forța d-lui Iuliu Maniu, nimeni nu ar putea prognoșta rezultatul unui viitor scrutin.

Și tot fărâmițându-se partidele politice românești, se vor reduce la proporțiile partidelor minoritare cari, or își vor mări cadrele cu elementele cari azi se găsesc încă în rândurile partidelor românești, or se vor înmulți, în detrimentul nostru, al românilor.

Și atunci: „cu cine-i Nația?”

Th. Reculescu

Tot despre centuria treia

În numărul trecut al ziarului am înfierat procedeul comandantilor centuriei a treia „cercetășești” din Arad, centurie formată din minoritari. În timp ce o altă centurie, a 5-a, formată din elevii Școlii superioare de comerț pentru băieți, aranjează un ceai dansant în localurile „Cercului Românesc”, centuria 3-a aranjase în aceeași zi și la aceeași oră, un „ceai dansant” într-o obscură sală a unei „școli de dans”, pentru a face „concuranță” centuriei 5.

Între timp însă, aflăm că centuria aceasta minoritară fusese desființată.

Cu a cui autorizație a aranjat deci „ceaiul dansant” de Sâmbăta trecută, cei care a ținut tocmai până în zori.

Și încă ceva: cine a controlat încasările și cheltuielile efectuate. După informațiunile noastre s'au încasat șapte mii lei, iar cheltuielile ar fi fost cifrate la un mai puțin de cinci mii lei. Nu putem pricepe pentru ce a

nume s'au făcut atâtea cheltuieli.

Dar cu venitul net de două mii lei, ce s'a făcut?

Întepături de condei

Unchiușul Șmilovici, din Șimleul Silvaniei, se socotește tot tânăr și refuză a lua la cunoștință vreo oluzie la vârsta sa. Într-o zi se prezintă d-lui dr. Nicolae Munthiu la consultație, plângându-se de dureri în umărul drept.

— Nu-i nimic grav, îl liniștește dl. dr. Munthiu, e semn de bătrânețe...

— Aber, Herr Doktor, și umărul sting e tot așa de batrin ca și cel drept...

Petrică Selegan, secretarul de redacție al „Ecolui”, e cunoscut pentru ușurința cu care împarte complimente sexului de vis-à-vis. Într-o zi, negăsind ce să spună unei duzii care a rămas... duzică, îi laudă... rochia.

— O, da, îmi place mult — răspunde „duzica”. Am primit-o cadou cu ocazia aniversării a 23-a a zilei mele de naștere.

— E o minune, cum a rămas pe linia modei, replică Petrică energic de-atâta lipsă de sinceritate.

Sir Basil Zaharoff și rebeliunea din Grecia

Insurecțiunea din Grecia a luat sfârșit. Facem deosebire între insurecțiune și revoluție. Revoluția se face pentru triumful principiilor, pentru a schimba ideea ce stă la baza unei așezări sociale, pentru a transforma configurațiunea unui Stat.

Ceiace s'a petrecut în Grecia a fost cu totul de altă natură. Insurecția din Grecia a fost cauzată de ambiția bolnăvicioasă a d-lui Venizelos care, după ce a căzut dela guvern, rămăsese cu o majoritate în Senat în timp ce în Cameră — în urma alegerilor — majoritatea o deținea guvernul.

S'a întâmplat atunci, date fiind aceste stări de lucruri, că ceaice se vota la Cameră

era respins la Senat și vice-versa. Pentru evitarea vecinului conflict cu Senatul, guvernul a făcut o lege în virtutea căreia, ceaice se respinge la Senat poate fi promulgat, dacă obține votul plin în două sedințe ale Camerei. În felul acesta opoziția permanentă a venizeliștilor din Maturul Corp, era înlăturată.

Acestea au fost deci cauzele rebeliunii elene.

Odată începute ostilitățile, guvernul grec s'a văzut rând pe rând părăsit de multe din unitățile militare. Aproape întreaga flotă navală era de partea rebelilor și era dirijată din insula Creta, de către Venizelos.

Dar în timpul acestor lupte fratricide, unul dintre fiii Greciei, ajuns departe, în Marea Britanie, pândea momentul potrivit pentru a interveni. Era Sir Basil Zaharoff, nobil englez, de origine greacă, cu nume bulgăresc și cu sentimente intime spaniole (căsătoria sa legendară cu ducesa Maria de Valfraca de los Caballeros).

Sir Basil Zaharoff, negustorul de arme, supranumit „regele tunurilor”, stia că intervenția sa va fi decisivă. Dar abilită negustor care — o singură dată în viața sa simțindu-se patriot, a făcut cu patria sa cea mai proastă afacere, care l-a costat jumătate din fabuloasă avere pe care o poseda și pe care, mai târziu, la Monte Carlo, și-a refăcut-o — stia prea bine că guvernul grec

intenționează a face o mare comandă de armament, însă trebuia așteptat momentul potrivit.

Deși ajuns la vârsta de 86 ani, Sir Basil Zaharoff a văzut limpede situația: Venizelos e o forță, dar guvernul din Atena trebuie să fie învingător. Nu însă înainte de a se nimici cea mai mare parte din armă.

După două săptămâni de lupte, după ce fronturile erau pline de victime, dar și munții pe terminate, când a intervenit Sir Basil Zaharoff, cel mai mare fabricant de arme, rebeliunea a luat sfârșit.

E mai mult decât probabil că vânzătorul londonez de bombe să fi făcut cu acest prilej unele sacrificii, dar un lucru e cert: Sir Basil (Continuarea în pag. 11)

România Primăria Municipiului Arad Serviciul economic
Nr. 5.247-1935.

Publicațiune de concurs

Primăria Municipiului Arad, în conformitate cu deciziunea Nr. 5.247/1935, — deschide concurs pentru ocuparea postului de grădinar șef la această primărie pe termen de 3 (trei) ani cu începere de la 1 Iunie 1935.

Concitorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile până la data de 15 Aprilie 1935, însoțite de următoarele acte:

1. Extras de naștere.
2. Certificat medical că este apt pentru serviciu.
3. Dovadă că a satisfăcut serviciul militar.
4. Certificat de cetățenie.
5. Certificat de moralitate.
6. Diploma de absolvire a unei Școli superioare sau medii de horticultură.
7. Certificat din care să se constate că petiționarul are o practică de minimum 5 (cinci) ani în această branșă.

În lipsă de concurenți cu pregătirile cerute mai sus, primăria își rezervă dreptul de a selecționa și angaja pe unul dintre concurenți și cu pregătiri mai inferioare.

Petiționarul va trebui să cunoască la perfecție atât în scris cât și verbal limba Statului.

Cererile însoțite de ac-

tele susmenționate se vor înainta Primăriei Municipiului Arad (Serviciul economic).

Grădinarul șef se va bucura de următoarele retribuțiuni:

Un salariu lunar brut, de Lei: 3.500 (Treimicisute) lei, plătit la finea fiecărei luni și fără reținere la pensie, locuință în natură, încălzit, luminat gratuit și în fine zarzavaturile necesare pentru consumul gospodăriei sale, fără a avea drept să ducă din acestea în afară de grădină și fără a avea drept să angajeze lucrări particulare.

Cererile întârziate nu se vor lua în considerare.

Arad, la 5 Martie 1935.
Președintele comisiei interimare:

ss. Dr. I. URSU.

Secretar general:

ss. Șt. OLARIU.

Pentru conformitate, șeful serviciului economic:
Indescifrabil.

TEATRUL
„REGINA MARIA”
Turneul cu
„Școala
Contribuabililor”

Comedie în 3 acte cu
Tony Bulandra, Marietta Deculescu, V. Ronea, V. Mazilian, Cella Marion, Fr. Cristian, Ionel Țăranu, Jules Cazaban, V. Bulandra, etc.
Sâmbătă 30 Martie, Timișoara.
Duminică 31 Martie, Arad.
Luni 1 Aprilie, Oradea.

Un mare incendiu la Petroșani

— Grație intervenției la timp a pompierilor, a putut fi evitată o mare nenorocire —

PETROȘANI, 17. — Eri la amiază, a izbucnit în strada Reg. Ferdinand, nr. 41, un puternic incendiu.

Din cauza unei sobe defecte, a luat foc depozitul de mobile al tâmplarului Farkas. Focul s'a întins repede, cuprinzând întreaga clădire și amenințând să se întindă și la celelalte clădiri din împrejurime, fiind alimentat de un vânt puternic.

Paznicul de serviciu observând începutul incendiului, a dat alarma.

La fața locului au sosit

pompieri și un pluton de jandarmi, cari au lucrat la localizare sub conducerea d-lui ing. Georgescu.

Datorită străduințelor depuse, a putut fi împiedecată o adevărată catastrofă. Magazinul era asigurat.

Marele turuș al teatrului

„COMOEDIA”
cu formidabilul succes

Tovarășii

În rolurile principale:

D-nele Elvira Godeanu dela Teatrul Național

Sylvia Dumitrescu;

D-nii G. Timică și C. Toneanu, cu întregul ansamblu, din București

ITINERARIU:

MARTIE

Sâmbătă 23: Arad

Dum. 24: Timișoara

Luni 25: Oradea

Congresul învățătorilor

Între 2-4 Mai se va ține la Cluj cel de-al doilea congres al învățătoarelor și învățătorilor dela școlile de copii mici.

CAROL
KNEFFEL
și FIUL

Marele depozit de lemne Arad, Bul. Reg. Ferdinand 27.

Recomandă marfă cu prețuri excepționale de reduse: Lemne de foc l-a ca itate, tăiate și crăpate, cărbuni de piatră, Cox silezian, brichete „Ovoid” (model ou) și cărbuni de lemn „Retoria”. Transportul la domiciliu.

Cețiți și răspândiți
„Ardealul”

Pardesii, mantale din piele, trenchcoat, haine pt. bărbați și copii, în cel mai ieftin și mare asortiment se găsesc la

Muzsaly, Arad

VIS-A-VIS DE TEATRU

Zaharoff și-a făcut bine socotelile ca să nu piardă și de rândul acesta. Căci el, omul care nu aruncă nici un ban în vânt, a făcut — în tot timpul cât și-a exercitat meseria de vânzător de moarte — nenumărate cadouri au fost totdeauna productive. Sir Basil Zaharoff cunoaște prea bine moravurile oamenilor politici de pretutindeni, pentru ca să știe la care ușe trebuie să bată. Cu siguranță, va ști să se despăgubească atunci când va primi comanda pentru înarmarea Greciei.

Cel mai mare negustor de mitraliere, tunuri, tancuri submarine, cruciștoare, avioane de bombardament, furnizorul tuturor popoarelor, Sir Basil Zaharoff, s'a născut la 6 Octombrie 1849, într-un târgușor grecesc din Asia Mică, la Mugla. Anii copilăriei i-a trăit în mahalalele Constantinopolului, unde, ani de-a rândul, trăiește din bacșișul de călăuză a vizitatorilor veniți din Asia.

Mai târziu lucrează cu unchiul său Sevastopulo în prăvălia de stofe a acestuia. Într-o zi însă dispăre cu o sumă de bani și fuge la Londra, unde fu arestat. S'a

dovedit însă, că bătrânul grec n'a plătit lui Basil nici simbria și nici partea de câștig. Zaharoff fu achitat.

Tânărul fugăruș însă nu rămâne multă vreme la Londra, ci pleacă la Atena, unde își găsește și un protector: arhimilionarul Sculudis. Acesta îl recomandă casei de armament Nordenfeldt, care-l angajează.

Primul debut al lui Zaharoff în noua sa carieră fu după anul 1877, pe timpul războaielor balcanice și intercontinentale. Trei ani mai târziu, reușește să zădărnicească o mare comandă de mitraliere perfecționate ce urma să fie contractată de ministrul de război austro-ungar cu inginerul american Kiram Maxim, pe care apoi îl forțează să se unească cu firma Nordenfeldt. După câțiva ani, Nordenfeldt se retrage din afaceri, fiind înlocuit de Zaharoff.

În 1897, instalațiile Maxim sunt răscumpărate de Wickers, iar Basil Zaharoff devine astfel tovarăș la una din cele mai serioase case de armament. Războaiele anglo-bur și ruso-japoneze au adus frumoase beneficii lui Zaharoff. În 1913, uzinele Wickers posedau instalații

în Rusia, Spania, Italia, Canada și Japonia, fără a mai vorbi de cele din Anglia.

În 1915, Zaharoff fu consultat de Briand asupra unei propagande franceze în Grecia, în favoarea aliaților. Pe lângă cele câteva sute de mii de franci, puse la bătaie în acest scop de Statul francez, Zaharoff a cheltuit încă câteva zeci de milioane, iar în 1921 când a echipat armata greacă pentru cucerirea Bizanțului de altă dată, a pierdut jumătate din averea sa. Aceasta a fost singura afacere proastă pe care a făcut-o vreodată „regele tunurilor” și despre care aminteam la începutul acestor rânduri. Impotriva lui Venizelos era foarte revoltat. Odată a spus: „Nu înțeleg de ce nu se mai astâmpără odată acest Venizelos...”

Tot astfel nu l-a putut înțelege pe Venizelos cu ocazia insurecției din săptămânile trecute, la reprimarea căreia a contribuit ajutând guvernul dela Atena. Pentru fapta aceasta va fi numit, desigur, furnizor al armatei elene.

Pe cât de interesantă i-a fost ascensiunea în timpul

negustoriei de armament, pe atât de ciudat a fost și viața sa particulară.

Sir Basil Zaharoff are azi 86 ani, dar nu se vorbește decât de o singură iubire a sa. În timpul unui voiaj de plăcere în Elveția, a întâlnit o frumoasă ducesă spaniolă, soția ducelui de Vilafraca de los Caballeros, curtean cu vază la Madrid.

Adulterul acesta durează trei decenii. Ducele înnebunește, e închis, dar nu moare. Sir Basil Zaharoff își mărită fetele născute din acest adulter, dar nu poate lua în căsătorie pe mama lor. În 1924, după moartea ducelui, Zaharoff e mire la 75 ani, iar ducesa e mireasă la 62 ani. După un an însă, Sir Basil Zaharoff e văduv.

Acest om misterios al Europei, care se putea mândri cu prietenia lui Briand, Clemenceau, Poincaré, George V al Angliei, Lloyd George, etc., era și un iubitor de onoruri. Fu decorat cu Marea Cruce a Legiunii de onoare, Marea Cruce a Ordinului Băii, Marea Cruce a Ordinului Imperiului Britanic.

Cinematograf

CENTRAL

Programul de azi:

CAZACHII

cu

Jose Mojica

În cadrele filmului corul cazacilor de Don

Reprezentările

Dela orele 11.30 a.m. și 3 p.m.

Matineu.

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Repriză!

Detectivul buclucas

cu

Rose Bársony,

Fritz Schulz,

Felix Bressart.

Reprezentările

Dela orele 11.30 a.m. și 3 p.m.

Matineu.

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Taxele de intrare:

Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv

timbrul aviației.

URANIA

Programul de azi:

Premieră!

Dela orele 11.30 a.m. și 3 p.m.

Matineu.

La orele 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, și 9 $\frac{1}{2}$.

Mare șlagăr de aventuri!

Vocea sângelui

Serviciul secret Agent no 13

Film emoționant de spionaj din timpul războaielor Nordului cu Sudul

cu

Marion Davies,

Gary Cooper.

Folosiți bateriile

„Galvani”

acțiune adevărat românească în comuna Curtici

— Cursurile Camerei de agricultură. — Expoziții de țesături românești. — Un nou mijloc de propagandă națională —

Am avut ocazia de-a vorbi în peștele rânduri despre activitatea odioasă a Camerei de agricultură din Arad. Când s'a hotărât transformarea ei în Cameră regională, am prevăzut că i se va înveuna activitatea, în detrimentul agriculturii românești. Dealtfel, a-asta-i situația la toate celelalte camere regionale.

În Arad însă, datorită d-lui ing. sp. Nicolae Popescu, secretarul general al instituției, Camera regională a realizat multe lucruri bune.

Între ultimele, este de amintit cursul de gospodărie din Chișineuș, la care au luat parte 250 persoane.

In fruntea comunei Curtici

Eri, Duminecă, s'a înscris la cursul de gospodărie în fruntea comunei Curtici.

Cursul acesta este organizat de Camera regională de agricultură, având concursul Școlii de industrie casnică din Arad. Cursurile se țin în localul Casei culturale, din centrul comunei, vor fi foarte variate. Se va da: igiena umană, legumicultură, avicultură, țesături românești și arta culinară.

Până în prezent s'au înscris 75 femei și desigur se vor înscrie încă foarte multe.

Se vor instala două răz-

ăe pentru țesutul pânzei, două războaie pentru țesutul culeților fără de cari nici sătean sau săteancă nu facă la târg sau la oraș. sfârșitul cursului — care rează până la 23 Aprilie — săculeții se vor trage la rți între cursiste, rămânându-le drept amintire.

Cursurile acestea se vor țin zilnic. Înainte de azi, între 10—12, pentru veștele școalelor complimen- te, iar după amiază, între 5—6, pentru adulți. În după- miezile de Luni și Joi, vor admise la cursuri și săculeții cari nu sunt înscrise. estora li se vor da toate aplicațiile de cari vor avea voie.

O inovație fericită

În cadrul cursurilor populare din Curtici, se va da mare atenție igienei umane, se va fi predată de un meșter. Sătencele vor învăța să trebe să-și crească și hrănească și să-și înjească copiii. La sfârșitul cursului, se va institui un concurs la care mamele vor prezenta copiii până la un an. Cei cari vor întruni cele mai bune condiții fizice, vor primi premii.

Se va organiza apoi o expoziție cu țesăturile românești ale cursistelor din Curtici, eventual, cu ale tuturor sătenilor. Și această expoziție va fi dotată cu pre-

zentate cari vor lua lecții practice de legumicultură și avicultură, vor primi în plus gratuit legume și vor primi cu preț redus ouă de pui.

Tot în cadrul acestor cursuri, se vor ține și confe-

rințe cu proiecțiuni. În acest scop, Camera și-a procurat un aparat de proiecție și materialul necesar.

Și propagandă națională

O cheazăse a seriozității cursurilor din Curtici, e și comitetul de supraveghere format din doamnele: Veturia Brădian, dr. Colceriu, dr. Adam Iancu, Alus, Mișca, Ursu, Dragoș și domnișoara Liuba. În afară de aceasta, prețuște mult concursul nelimitat pe care-l dau: d-na Irina Popescu, directoarea Școlii de industrie casnică din Arad, d-na Pop, conducătoarea cursurilor tehnice și d-na Militaru, delegată din partea Școlii de industrie casnică, pentru a introduce în lucrări pe cursiste, mai ales acum la început.

Dar ceiace e merit să ne bucare pe noi, pe români, e faptul că se are în vedere și interesul național. Se ținde anume la înlocuirea culori-

lor: verde, frez, portocaliu, violet, etc., împrumutate de la portul foștilor asupritori și cu cari se împănază motivele românești, stricându-li-se astfel întreg farmecul, și înlocuirea lor cu cele trei culori naționale. Deasemeni se urmărește stimularea țesăturilor românești cu „râuri”, în locul „florilor” cari dau portului românesc un aspect înstrăinat.

În același timp, s'a luat inițiativa amenajării în gara Decebal a unui chiosc în care să se vândă țesături românești, călătorilor străini.

După realizările din Chișineu-Criș, suntem îndreptățiți a pune mare speranță în rezultatul ce se va obține la Curtici, datorită inițiativei d-lui ing. insp. Nicolae Popescu.

Ținem a felicita pe dl. ing. N. Popescu, și pe toate doamnele cari înțeleg a sprijini această acțiune.

Primăria Municipiului Arad

Nr. 6454/1935.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, — că Primăria Municipiului Arad, —

în ziua de 1 Aprilie 1935, ora 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic, camera No. 59 licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pentru furnizarea următoarelor cantități de cauciucuri necesare autotobuzelor municipiului:

16 (șasesprezece) buc. anvelope înaltă tensiune pres. HD. tip 30x5,

8 (opt) buc. camere de aer tip 30x5,

24 (douăzecișipatru) buc. anvelope de joasă presiune tip 750x20,

12 (douăsprezece) buc. camere de aer tip 750x20.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice și potrivit normelor de licitație în vigoare.

Ofertanții cari vor lua parte la licitațiune vor depune odată cu oferta și o garanție de 5% din valoarea furniturii în numărul ori efecte garantate de Stat, iar oferta se va face numai în baza caetului de sarcini, care poate fi văzut în camera No. 59 a primăriei, ori la întreprinderile municipiului Arad.

Ofertele se vor întocmi și depune în dublu exemplar.

Arad, la 13 Martie 1935.

D. Al. Vaida-Voevod conferențiază azi la Arad

Luni la orele 6 după amiază, d. Vaida, pe care Institutul Social Benat-Crișana, a reușit să-l convingă să conferențieze la Arad, va vorbi la Palatul Cultural despre: „Problema elementului românesc în viața de stat”.

Informațiuni

Magistrații au trimis atât d-lui prim ministru cât și ministrului de Justiție un memoriu în care cer să li se acorde sporul de salariu datorit gradului obținut prin avansare și o remunerație în raport cu situația funcțiunei de magistrat.

Societatea Sportivă și Culturală „Aradul” a funcționarilor Municipiului Arad, își ține Adunarea Generală Ordinară, în ziua de Marți, 19 Martie 1935, ora 17 în localul ei din Pădurița Orașului. La ordinea de zi alegerea noului comitet, pe anul 1935—36, precum și programul de lucru pe anul an ce vine.

D. Mihalache a plecat, împreună cu d. Madgearu, la Fierbinti unde a asistat la închiderea cursurilor libere organizate în acea comună din inițiativa d-lui Madgearu.

Guvernul german a promulgat azi legea prin care se restabilește serviciul militar obligatoriu.

Asociația Sportivă „Aradul”, posesoarea terenurilor de tenis, (4 grăduri în parc umbros), din Pădurița Orașului, prin prezenta face cunoscut, că onor. public amator de-acum se poate înscrie la aceste terenuri de tenis, la șeful secției: dl. Tomi Livius, la Primărie, Camera No. 97. — Tarif ef. tin. — Confort și garderobă. — Terenuri permanent îngrijite.

Chinezul-AMEFA 3:1 (2:1)

ARAD, 17. — Partida divizionară desfășurată în localitate a oferit celor 2500 de spectatori cari au urmărit-o, un joc frumos cum rar s'a putut vedea în localitate, atunci când unul dintre combatanți este AMEFA.

Invingător, conform așteptărilor, a eșit Chinezul care, datorită rutinei și tehnicii superioare, a dispus ușor.

AMEFA pare a se cuminiți. A furnizat un joc frumos în care au lipsit brutalitățile ce a caracterizează. Doar indivizii Tóth (Zău, că nu-i „tot” n. r.) și Dvorzsák își păstrează apucăturile de bătași.

Galeria era liniștită, abia acum s'a convins că echipa favorită nu merită atâta atenție.

D-lui dr. T. Morariu care a arbitrat corect i s'au aliniat formațiile:

Chinezul: Bulgakoff—Sebök, Kohl—Nagy, Zelenák I, Demetrovici—Szilard, Zelenak II, Glász, Török și Gruin.

AMEFA: Bugariu—Gömöri, Csajka—Szabo, Szaniszló II, Tóth—Cucula, Dvorzsák, Szaniszló I, Kovács și Gerold.

După eliberarea lui Szaniszló II dela poartă, matchul începe abia după ora 16.

Gazdele au lovitura de început, apoi balonul este gonit dela poartă la poartă, am-

bele echipe pierzând ocazii de marcare.

În min. 19 Gruin demarează, centrează și Glász transformă (1:0). În min. 27 o combinație splendidă Demetrovici—Glász pune pe Zelenak II în poziție de marcare. Balonul e plasat în plasă fără ca Bugariu să poată interveni (2:0). În min. 30 Szaniszló II bate frumos o lovitură liberă. Mingea ajunge la Szaniszló I care trimite cu capul în colțul stâng (2:1).

Restul reprizei se scurge într'un tempo vioiu însă fără nici un goal.

La reluare echipele par mai obosite. Chinezul întrebunțează mai mult extrema dreaptă care rând pe rând pierde ocazii le.

În min. 19 Gömöri făcând o greșală, mingeajă ajunge la Zelenak II care înscrie ultimul goal (3:1).

AMEFA reacționează însă fără rezultat. Tóth și Dvorzsák încep brutalitățile. Fluorul anunță sfârșitul matchului și victoria Chinezeului.

Sau evidențiat dela Chinezul Zelenak II, Gruin, linia intermediară și Bulgakoff.

Dela AMEFA cel mai bun a fost Szaniszló II, apoi Szaniszló I, Cucula și fundeșii.

CAO-Gloria 7:1 (3:1)

ORADEA, 17. — Azi s'a disputat în localitate matchul divizionar Gloria—CAO.

Matchul a fost așteptat cu mare interes. Fiind vorba de revanșa CAO-ului, care în toamnă a fost învins de Gloria, un public numeros a asistat la joc.

CAO și-a luat revanșa zdrobind pe arădani. Rezultatul dezastruos evidențiază forma excelentă a CAO-ului și oglindește forma detestabilă a Gloriei.

CAO a jucat ca 'n zile mari, pe când Gloria foarte slab. Mai ales linia de atac care și a arătat încă odată ineficacitatea în fața porții.

Dl. dr. Tunea a conclud formațiile următoare: CAO: David—Bartha, Chiroiu—Kraus, Juhász, Feuerstein—Kovács, Spielmann, Bodola, Mosko și Kocsis.

Gloria: Săbău—Hustik. Variassy—Volentir, Faur, Pecican—Igna, Dobra, Barbu, Baici și Mercea.

Ripensia-România 5:1 (3:1)

TIMIȘOARA, 17. — Mult așteptata întâlnire dintre Ripensia și România, s'a terminat cu victoria Ripensiei. Aceasta, mulțumită formei excepționale ce posedă și a jocului frumos pe care l-a furnizat.

Matchul a fost însoțit de scandal și care a avut ca rezultat eliminarea lui Munteanu I din joc.

D-lui I. Ceaureanu i s'au aliniat garniturile: Ripensia: Pavlovici, Hoksary, Agner, Deheleanu, Cotormany, Lăcătuș, Bindea, Lazăr, Ciolac, Schwartz și Dobai.

România: Munteanu II, Doci, Felecan I, Munteanu I, Crizi, Fărcășanu, Cobârzan, Ferariu, Felecan II, Pop și Căpușan.

Din primele minute Ripensia se impune.

În min. 16 Bindea deschide seria goalurilor (1:0), apoi în min. 21 Schwartz înscrie iarăși (2:0). Ceva mai târziu

Chiar în minutul 3 dela deschiderea ostilităților, începe ploaia de goaluri. Primul punct este marcat de Bodola. Dar în min. 5 Mercea egalează (1:1).

Bodola și Spielmann marchează fiecare câte un goal (min. 16 și 18) stabilind rezultatul primei reprize. Apoi matchul decurge în brutalități, datorită dlui arbitru care n'a ținut matchul în mână.

La reluare echipele încep a juca mai frumos. Goalurile continuă să intre în poarta lui Săbău.

Juhász, Kovács, Spielmann și Bodola înscriu pe rând câte un goal în minutele 12, 17, 30 și 39. Publicul enervat de arbitrajul slab așteaptă terminarea matchului.

Și de astădată Chiroiu s'a ridicat peste nivelul celorlalți fiind eroul zilei. S'au mai evidențiat: Bartha, David, Bodola și Juhász iar dela Gloria Volentir, Hustik și Săbău.

Schwartz deschide pe Dobai care printr'o formidabilă bombă marchează imparabil (3:0).

Pop marchează goalul de onoare în minutul 35 (3:1).

În repriza doua, Ciolac marchează de două ori (min. 13 și 29) asigurând victoria.

Au plăcut dela Ripensia: Deheleanu, Cotormany și linia de atac, iar dela România Felecan I, Fărcășan și Pop.

Venus—Crișana 5:2 (3:1)

BUCUREȘTI, 17. — Sub destoinicul arbitraj al d-lui Tică Iliescu s'a disputat matchul divizionar Venus—Crișana.

Au marcat: Petea, Eisenbeisser, Motoroiu, Volodea (2) pentru Venus și Stetz cu Matea pentru Crișana.

(Continuarea în pag. IV).

Atitudinea Germaniei produce îngrijorare în lumea întreagă

LONDRA, 17. — Opinia publică engleză a fost penibil impresionată de hotărârea Germaniei cu privire la reintroducerea serviciului militar obligator.

Toate zările anunță cu litere mari, că Reich-ul sfârșit tratatul de la Versailles și că o nouă amănare a conversațiilor anglo-germane va fi inevitabilă.

Consiliul de miniștri a examinat azi la ora 11 a. m. situația creată prin hotărârea Germaniei. Măine se va ține un nou consiliu extraordinar.

PARIS, 17. — Cercurile oficiale franceze își exprimă părerea că în fața hotărârei Germaniei de a reintroduce serviciul militar obligator și de a denunța clauzele militare de la Versailles, trebuie să se aștepte în liniște rezultatele tratatelor guvernelor din Londra, Paris și Ro-

ma, începute încă de ieri seara.

WASHINGTON, 17. — În cercurile diplomatice americane, gestul Reich-ului este considerat ca una din cele mai grave lovituri date cauzelor păcii.

Președintele comisiunii senatoriale de anchetă în chestia armamentelor, a declarat: „Aceasta este cea mai funestă știre pe care am primit-o din Europa, dela războiu încoace”.

Crima unui agent de poliție din Arad

— După chef, bătaie și apoi crimă —

ARAD, 17. — Azi după-amiază, agentul polițienesc Ion Drăgan, însărcinat cu supravegherea cartierului Pârnea, a intrat într-o cărciumă din strada Dorobanților, luând loc la masa unor cheflii, cu cari a început a bea.

La un moment dat s'a iscat o ceartă între agent și

individul Faur, locuitor în Ciala. Ion Drăgan s'a pămuit adversarul care apoi a luat-o la fugă spre casă. Agentul Drăgan s'a luat după dânsul, descărcând și un foc de revolver care și-a greșit însă ținta.

Intorcându-se la cărciumă, Ion Drăgan s'a luat la ceartă și cu ceilalți comenseni pe cari, apoi, i-a invitat la secție.

Pe drum, agentul nefiind mulțumit că unul dintre cheflii, Gh. Ardelean, se împieticește, i-a infipt revolverul între coaste, amenințându-l cu moartea în cazul când nu se va supune ordinilor sale.

După câțiva pași, Gh. Ardelean s'a poticnit, iar agentul Drăgan a descărcat revolverul. Glonțul a rănit pe Ardelean în umărul stâng. Anunțându-se salvarea, rănitul a fost transportat la spital, iar criminalul s'a predat ofiterului de serviciu al Chesturii de poliție.

Cazul se anchetează.

Din Rhodes se anunță că Venizelos va pleca încurând în Franța pentru că autoritățile italiene l-au făcut să înțeleagă că prezența sa în apropiere de Grecia este susceptibilă să dea naștere la complicații politice.

Expoziția pictorului T. Romanai

Rar s'a întâmplat ca sala de expoziții a Palatului Cultural din Arad, să adăpostească pânze de valoare celor ale pictorului T. Romanai.

Pasta abundentă păstrează un luciu puțin estompat, caracteristic artistului de talent care este dl. T. Romanai. Efectele de lumină, ce se întâlnesc la fiecare lucrare, dau pânzelor o notă vioaie, iar pentru ochi sunt recreative. Variația modelelor fac expoziția extrem de interesantă. Găsești alături: interioare românești, biserici și mănăstiri vechi, troite, interioare turcești, portrete, peisagii și nuduri.

O notă nouă pentru arădani, prezintă pânzele cu motive românești, întâlnite atât de rar la expozițiile de până aci. „Casa bătrânească”, „Case în Călimănești”, „Casă veche din C. Lung”, „Vatră părăsită”, „Vatră în Moldova”, „Vatră în Vâlcea”, „Vatră pe înserat”, „Ulița satului”, „Mănăstirea Cozia”, „Pridvorul paraclisului mănăstirii Horezu”, „Interiorul mănăstirii Văcărești”, „Clopotnița mănăstirii Bistrița”, „Interiorul bisericii Stravropoleas” (expus și la Salonul Oficial din Paris), „Paraclisul Patriar-

hiei”, „Troite”, toate sunt menite a reține admirația iubitorilor de artă, constituind tot odată și un bogat material documentar.

Dl. profesor Nicolae Iorga a făcut să apară în 1932, o carte scrisă în engleză, menită a face propagandă artei românești în America. Lucrarea d-lui Iorga are la bază operele d-lui T. Romanai, reproducând multe din pânzele talentatului artist.

Nu mai puțin demne de admirat sunt celelalte lucrări, printre cari: „Fântâna de lângă palatul regal din Balcic”, „Peisaj pe Sena”, „Colț din grădina Luxemburg”, „Hanul turcesc”, „Cafeneaua turcească”, „Cartier țigănesc în Balcic”, „Ioana”, „Odihna țăranilor”, etc., etc.

Multe din pânzele expuse au fost reținute. În colturile tablourilor cu motive românești se întâlnesc infipte și cărți de vizită cu nume ungurești. Fapt îmbucurător și o dovadă că arta d-lui T. Romanai este apreciată la justa ei valoare și de concetățenii nostri minoritari.

Expoziția rămâne deschisă până în ziua de 25 Martie. Cine nu vizitează expoziția d-lui T. Romanai, pierde imens.

Iarăși povestea cu osemintele ce treisprezece generali unguri executați în Arad

— Un scurt istoric. — Proiecte pentru viitor

Acum doi ani, s'a făcut mare valdă în legătură cu o presupusă descoperire a osemintelor celor 13 generali unguri executați în cetatea Aradului.

Săpăturile din cetatea Aradului

Un profesor de istorie de la liceul unguresc, d. Kara Győző, prinsese de veste că în cetatea Aradului, cu ocazia unor săpături, s'ar fi descoperit niște oseminte. S'a grăbit a se transporta la fața locului și a decretat cele câteva ciolane, scoase dela o adâncime de vreo jumătate de metru din pământ, drept moarte de ale generalilor kossuthiști.

Dar nu numai atât. A procedat la angajarea unor muncitori cari un scăpat pământul pe o mare distanță. Autorizația legală însă îi lipsea d-lui Kara. Cum era și natural, autoritățile s'au sesizat și au interzis continuarea săpăturilor, până la eliberarea autorizației și delegarea unui expert oficial care să asiste la lucrări.

În această calitate a fost numit dl. Nestor Covaciu. Continându-se apoi săpăturile s'a constatat că nu poate fi vorba de osemintele celor treisprezece generali unguri. Alături de osemintele descoperite de dl. Kara, s'au mai găsit și schelete de animale, bucăți de fier, verigi și lemne, cari denotau că aici trebuie să fi avut loc cândva războaie, să fi existat vr'un pod, iar cărămizile cari s'au găsit, întăreau convingerea că lângă podul care a existat peste apa Mureșului, era situată și casa păzitorului de pod.

Cunoștințele dlui Kara în această direcție s'au dovedit a fi foarte reduse. D-sa a mers până acolo încât a luat excrementele omenesti, drept lemn putred, pe care-l credea suport al spânzuraților prin cari au fost executați martiri unguri.

Calculule d-lui Kara

După câte făcea impresia și după cum se svonea din chiar rândurile minorității maghiare din Arad, dl. Kara Győző avea anumite planuri. D-sa vroia să ajungă titularul unei catedre la Debrețin și să editeze, în Ungaria,

o lucrare istorică.

Afacerea cu săpăturile cetatei Aradului i-a tocmai bine. Ceva mai pare că d-sa tocmai scontat pe această chestie pentru că, cu toată nereșita dl. Kara nu s'a sfîșit să o conferință la Radio Buda-pestă, în ziua de 6 Octombrie — ziua executării tirilor unguri — în care bea despre descoperirile făcute în Arad, dând socoteală de fiecare centimetru de desparte mormintele treisprezece generali, știut este că dl. Kara descoperit absolut nimic.

Impresia la Budapesta

Cu toate că autoritățile ungurești nu pierd nici prilej de a întretine praga irendentistă în succesoare forței dualiste, de rândul acestor trebuit să desaprobe d. Kara. Pentru că, oricum, cu o asemenea chestiune se poate glumi, iar oare de știință din Ungaria, informațiile primite în Arad, și-au dat seama situația ridicolă în care găsește profesorul Győző.

Se reeditează povestea

Autoritățile ungurești lansat ideea ca descoperirea celor treisprezece generali unguri guvernului român torizate de-a desgroapa mințile martirilor unguri a le transporta la Budapesta, asigurând totodată că crăurile vor fi făcute de rici budapeșteni, bineînțeles cu asistența delegatului cial român.

Un avocat din capitala Ungariei, dr. Szabo György și început să colecteze naturi de ale descoperirilor celor treisprezece generali unguri, trimise la Arad, iar de la București.

Va fi acesta, desigur prilej de agitație irendentistă, dar în orice caz, s'a mîna odată cu această tînuie.

Moastele ar urma să transportate la Budapesta depuse în capela depeștele Sf. Gellért.

Până la sfârșit, vordea ce va eși din această afacere.

Festivalul religios dela Palatul Cultural

Duminecă, 17 Martie crt. la orele 5 d. a. Societatea Femeilor ortodoxe române din Arad, a aranjat un foarte reușit festival religios, în sala Palatului Cultural din loc, la care a ținut să participe un public numeros și select, în frunte cu P. S. Sa Episcopul Grigorie.

Festivalul s'a început prin conferința foarte interesantă despre „Evoluția problemelor sociale sub influența creștinismului”, a eruditului profesor, părintele Ion Imbroane din Timișoara.

Conferința pâr. prof. Imbroane a fost încadrată de un foarte frumos și variat program, în cadrele căruia s'au distribuit și premii pentru concursul de religie dela liceul de fete „Elena Ghiza Birta.”

S'au produs la acest festival și corurile dela: „Școala Nor-

mală de băieți” sub conducerea prof. Oct. Lipovan și corul studenților dela Academia Teologică ortodoxă din Arad, dirijată de studentul Silviu Ios. S'au executat treptat „Tatăl Nostru” și „Balașul”, meritând pe deplin aplauzele furtunoase ale publicului participant.

Punctul cel mai atractive mai impresionant l-au constituit bucățile muzicale de mult talentatului tenor de mult apreciat în Călimănești, meloame din Arad, d. Nicoară, cu acompaniamentul la pian al D. Soarei I.

Ținem să exprimăm rația și felicitările D-nei președintă Poșta pentru felul cum întreprinde achite de îndatoriri incumbă postul de al S. O. N. A. F. R.

Alte rezultate sportive

(Urmare din pag. III-a)

Universitatea—Juventus

2:1 (1:1)

CLUJ, 17. — Universitatea a întâlnit pe teren propriu pe Juventus de care a dispus la limită.

Au marcat în prima repriză Tabac și Melchior, iar în repriza secundă, Vasa Gain asigură victoria clujenilor transformând foarte frumos un penalty.

A arbitrat corect d. Pálfi.

Divizia națională B

Timișoara: Ilsa—RGMT 4:1 (2:1). Au marcat Herzog 2, Cosma și Lőcse pentru Ilsa și Moravetz pentru RGMT.

Oradea: Stăruința—CFR (Cluj) 3:1 (1:1).

Campionate cat. I Arad

Hakoah—Tricolor 0:0.
Olimpia—Întelegerea 2:2 (2:2).
Șoimii—Juventus 3:2 (0:2).
S. G. A.—Unirea 2:2 (1:0).
Transilvania—Sparta 4:4 (2:0).

Premiul districtual Arad

Șoimii—Juventus 1:1 (1:0).
CAA—Olimpia 3:2 (2:0).
Tricolor—Întelegerea 5:0 (2:0).
AMEFA—Banatul 5:2 (2:1).
Gloria—S. G. A. 9:1 (4:1).

Campionate cat. I Timișoara

Banatul—Freidorf 1:0 (0:0).
Kadima—Rapid 1:0 (1:0).
Electrica—S. S. Jimboleana 1:0 (1:0).
Politehnica—Unirea 2:0 (1:0).
Hertha—Fratelia 3:2 (1:2).

Alte rezultate din țară și străinătate

Sibiu: S. S. Sibiu—Makabi (Cernăuți) 4:0 (2:0). Match disputat pentru Cupa României.

Paris: Germania—Franța 3:1 (2:0).

Budapesta: Ferencváros—Budai „11” 1:0 (1:0).

Hungaria—Somogy 6:2 (2:0).

Ujpest—Kispest 4:0 (2:0).

Cart. III—Bocskai 2:0 (1:0).

Szeged FC—Phöbus 1:0 (0:0).

Soroksár—Attila 3:1 (1:0).